

Instagram: stela_knjige

Facebook: stela

www.stelaknjige.rs

NASLOV ORIGINALA

Camilla Läckberg

The Ice Princess (Isprinsessan)

Copyright © 2020 by Camilla Läckberg

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden.

All rights reserved.

Za izdanje na srpskom jeziku © Publik praktikum 2022

ZA IZDAVAČA

Marko Sabovljević

UREDNIK

Marina Sabovljević

LEKTURA I KOREKTURA

Lidija Cenić

DIZAJN KORICA

Tatjana Jović

SLOG I PRELOM

Studio Znak

ŠTAMPA

Alpha print, Zemun

TIRAŽ

1.000

IZDAVAČ

Publik praktikum, imprint Stela

Dobrovoljačka 10/I, Zemun

office@publikpraktikum.rs

011/4202 544; 011/4202 545

GODINA IZDANJA

2022

Sva prava zadržana. Nijedan deo ove knjige ne sme se kopirati ni prenositi u bilo kom obliku ili bilo kojim sredstvima, elektronskim ili mehaničkim, uključujući foto-kopiranje, snimanje ili bilo koji sistem za skladištenje i pretraživanje informacija, bez pismenog odobrenja izdavača.

KAMILA LEKBERG

Ledena princeza

Prevela sa engleskog
Jelena Radojičić

Stela

Za Vilea

1.

Kuća je bila pusta i prazna. Hladnoća je prodirala u svaki kutak. U kadi se napravio tanak sloj leda. Počela je da dobija blago plavičastu nijansu.

Pomislio je da izgleda kao princeza dok tamo leži. Ledena princeza.

Pod na kojem je sedeo bio je ledeno hladan, ali hladnoća mu nije smetala. Ispružio je ruku i dodirnuo je.

Krv na njenim zglobovima odavno se zgrušala.

Njegova ljubav prema njoj nikada nije bila jača. Milovao joj je ruku kao da je milovao dušu koja je sada napustila njeno telo.

Nije se osvrnuo kada je otišao. To nije bilo „zbogom” već „do novnog susreta”.

Ejlert Berg nije bio srećan čovek. Disao je s naporom, a dah mu je izlazio iz usta u malim belim oblačićima, ali zdravlje nije smatrao svojim najvećim problemom.

Svea je bila veoma lepa u mladosti i gotovo da nije mogao da dočeka prvu bračnu noć. Izgledala je nežno, prijatno i pomalo stidljivo. Njena prava priroda izašla je na videlo čim je prošao period mladalačke požude koji je suviše kratko trajao. Stisnula ga je i držala na kratkom povocu skoro pedeset godina. Međutim, Ejlert je imao tajnu. U jesen svog života prvi put je video priliku da osvoji malo slobode i nije nameravao da je prokocka.

Celog života se mučio kao ribar, a prihod mu je bio jedva dovoljan da prehrani Sveu i decu. Otkako je otišao u penziju, za život su imali samo svoje oskudne penzije. Bez novca u džepu nije imao šansu da započne svoj život negde drugde, sam. Sada se ova prilika ukazala kao dar s neba, a uz to je bila neverovatno laka. Ali ako je neko želeo da mu plati besramno veliku sumu novca za nekoliko sati rada nedeljno, to nije bio njegov problem. Nije nameravao da se žali. Novčanice u drvenoj kutiji iza komposta značajno su se nago-milale za samo godinu dana i uskoro će imati dovoljno da se preseli u toplije krajeve.

Zastao je da dođe do daha na poslednjem strmom prilazu kući i masirao ruke koje su imale artritis. Španija ili možda Grčka odmrznula bi hladnoću koja kao da je dolazila iz njegove dubine. Ejlert je računao da mu je preostalo još najmanje deset godina pre nego što dođe vreme da umre i nameravao je maksimalno da ih iskoristi, pa neka je proklet ako ih provede kod kuće s tom starom kućkom.

Svakodnevna šetnja u ranim jutarnjim satima bila je jedino vreme koje je provodio u miru i tišini, a to mu je obezbedilo i preko

potrebno razgibavanje. Uvek je išao istim putem, a ljudi koji su znali njegove navike često bi izlazili da popričaju s njim. Posebno je uživao u razgovoru s lepom devojkom u kući na vrhu uzvišice pored škole *Hakebaken*. Dolazila je samo vikendom, uvek sama, ali je rado ćaskala s njim o vremenu. Gospođicu Aleksandru je zanimala i Fjelbaka u prošlosti, a to je bila tema o kojoj je Ejlertr rado govorio. Uz to, bilo ju je prijatno videti. To je još uvek cenio iako je sada bio star. Naravno, bilo je mnogo tračeva o njoj, ali kada počnete da slušate žensko brbljanje, ne ostaje mnogo vremena za bilo šta drugo.

Pre otprilike godinu dana pitala ga je da li bi razmislio o tome da svrati do njene kuće petkom ujutru, u prolazu. Kuća je bila stara, a peć i vodovod nepouzdati. Nije volela da vikendom dolazi u hladnu kuću. Dala bi mu ključ samo da pogleda i proveru da li je sve u redu. Bilo je više provala u tom području, pa je takođe trebalo da proverava ima li znakova neovlašćenog otvaranja vrata i prozora.

Zadatak nije delovao posebno opterećujući, a jednom mesečno ga je u njenom sandučetu čekala koverta s njegovim imenom, u kojoj se nalazila, za njega, pozamašna suma. Pored toga, prijalalo mu je da se oseća korisnim. Bilo je zaista teško sedeti besposlen nakon što je ceo život proveo radeći.

Kapija je krivo visila i zaškripala kada ju je gurnuo prema baštenskoj stazi, koja još nije bila očišćena od snega. Pitao se da li da zamoli nekog od momaka da joj pomogne s tim. To nije bio ženski posao.

Prevrtao je po rukama ključ, pazeći da ga ne ispusti u dubok sneg. Ako bude morao da klekne, nikada više neće uspeti da ustane. Stepenice do prednjeg trema bile su zaleđene i klizave, pa je morao da se drži za ogradu. Ejlertr je upravo nameravao da stavi ključ u bravu kada je video da su vrata odškrinuta. Začuđeno ih je otvorio i zakoračio u predsoblje.

„Zdravo, ima li koga kod kuće?”

Možda je danas stigla malo ranije. Nije bilo odgovora. Video je kako mu se dah ledi i shvatio da je kuća vrlo hladna. Odjednom nije znao šta da radi. Nešto ozbiljno nije bilo u redu i pomislio je da nije u pitanju samo neispravna peć.

Prošao je kroz sobe. Činilo se da niko ništa nije ni pipnuo. Kuća je bila uredna, kao i uvek. Video-rekorder i TV bili su na svom mestu. Nakon što je pregledao celo prizemlje, Ejler je otišao na sprat. Stepenište je bilo strmo i morao je čvrsto da se drži za ogradu. Kada je stigao, prvo je otišao u spavaću sobu. Bila je ženstvena, ali sa ukusom nameštena i podjednako uredna kao i ostatak kuće. Krevet je bio namešten, a u njegovom podnožju stajao je kofer. Izgledalo je da ništa nije raspakovano. Sada se osećao pomalo glupo. Možda je stigla malo ranije, otkrila da peć ne radi i otišla da nađe nekoga da je popravi. Pa ipak, nije zaista verovao u to. Nešto nije bilo u redu. Osećao je to u zglobovima, kao što je ponekad osećao da se približava oluja. Oprezno je nastavio da pregleda kuću. Sledeća soba je bila veliko potkrovlje s kosim plafonom i drvenim gredama. Dve sofe su stajale okrenute jedna prema drugoj sa obe strane kamina. Na klub-stočiću stajali su neki časopisi, ali inače je sve bilo na svom mestu. Vratio se dole. I tamo je sve izgledalo kako treba. Ni kuhinja ni dnevna soba nisu izgledale drugačije nego inače. Jedina preostala prostorija bilo je kupatilo. Nešto ga je nateralo da zastane pre nego što je gurnuo vrata. U kući se i dalje ništa nije čulo. Stajao je na trenutak oklevajući, shvatio da se ponaša pomalo čudno i odlučno gurnuo vrata.

Nekoliko sekundi kasnije pojurio je prema ulaznim vratima najbrže što je mogao, s obzirom na svoje godine. U poslednjem trenutku setio se da su stepenice klizave i uhvatio se za ogradu da se ne bi strmoglavio. Probijao se kroz sneg na baštenskoj stazi i opsovao kada se kapija zaglavila. Zaustavio se na pločniku, pitajući se šta da radi. Malo dalje niz ulicu ugledao je nekoga ko se brzo približavao i prepoznao Torovu ćerku Eriku. Doviknuo joj je da stane.

Bila je umorna, baš mrtva umorna. Erika Falk je isključila računar i otišla u kuhinju da dopuni šoljicu kafe. Osećala je pritisak sa svih strana. Izdavači su želeli prvi nacrt knjige u avgustu, a ona jedva da je počela. Knjiga o Selmi Lagerlef, njena peta biografija o švedskoj spisateljici, trebalo je da bude njena najbolja, ali bila je potpuno

lišena svake želje za pisanjem. Prošlo je više od mesec dana otkako su joj roditelji poginuli, a tuga je još bila sveža kao kada je primila vest. Ni čišćenje roditeljske kuće nije išlo brzo kao što se nadala. Sve je budilo uspomene. Trebali su joj sati da spakuje svaku kutiju jer je svaki predmet bio preplavljen slikama iz života koji se ponekad činio veoma bliskim, a ponekad veoma, veoma dalekim. Ali nije mogla da požuri s pakovanjem. Njen stan u Stokholmu trenutno je bio izdat i ona je računala da će moći da ostane i piše u kući svojih roditelja u Fjlbaki. Kuća je bila malo van grada u Selviku, u mirnom i tihom okruženju.

Erika je sela na zatvorenu verandu i gledala ostrva i grebenje. Od pogleda joj je uvek zastajao dah. Svako godišnje doba donosilo je sopstvene veličanstvene pejzaže, a ovaj dan bio je okupan jarkim suncem koje je kaskadno obasjavalo debeli sloj leda na moru. Njen otac bi uživao u ovakvom danu.

Osetila je kako joj se grlo steže, a vazduh u kući odjednom joj se činio zagušljivim. Odlučila je da krene u šetnju. Termometar je pokazivao petnaest stepeni ispod nule i ona je navukla više slojeva odeće. Ipak joj je bilo hladno kada je izašla, ali uskoro se zagrejala zahvaljujući svom žustrom hodu.

Napolju je bilo čudesno tiho. Nije bilo ljudi. Ništa nije čula sem sopstvenog disanja. Ovo je bilo u oštrom kontrastu s letnjim mesecima, kada je grad vrveo od života. Erika je više volela da se drži dalje od Fjlbake tokom leta. Iako je znala da opstanak grada zavisi od turizma, leti nije mogla da se otrese osećaja da je to mesto napao roj skakavaca. Mnogoglavo čudovište koje je polako, iz godine u godinu, gutalo staro ribarsko selo otkupljujući kuće pored vode, zbog čega se ono tokom preostalih devet meseci u godini pretvaralo u grad duhova.

U Fjlbaki se vekovima preživljavalo zahvaljujući ribolovu. Zbog neumoljive sredine i stalne borbe za opstanak, kada je sve zavisilo od toga hoće li se haringa vratiti ili ne, ljudi u gradu bili su snažni i grubi. Onda je Fjlbaka postala živopisna i počela da privlači turiste s punim džepovima. Istovremeno je riba prestala da bude značajan

izvor prihoda i Eriki se činilo da meštani iz godine u godinu sve više saginju glave. Mladi su odlazili, a stariji su sanjali o prošlim vremenima. I ona je bila među onima koji su odlučili da odu.

Još malo je ubrzala korak i skrenula levo prema brdu, putem koji vodi do škole *Hakebaken*. Dok se Erika približavala vrhu, čula je Ejlerta Berga kako više nešto što nije mogla da razabere. Mahao je rukama i prilazio joj.

„Mrtva je.”

Ejlert je jedva disao, plitkim, kratkim udasima, a iz pluća mu je dopiralo gadno zviždanje.

„Smirite se, Ejlerte. Šta se desilo?”

„Leži unutra! Mrtva.”

Molećivo ju je gledao, pokazujući veliku, svetloplavu kuću na vrhu brda.

Eriki je trebao trenutak da bi shvatila šta govori, ali kada su joj reči doprle do mozga, otvorila je prokletu kapiju i pojurila prema ulaznim vratima. Ejlert je vrata ostavio odškrinuta i ona je oprezno prešla preko praga, ne znajući šta da očekuje. Iz nekog razloga nije pomislila da treba da pita.

Ejlert je oprezno krenuo za njom, nemo pokazujući prema kupatilu u prizemlju. Erika nije žurila. Okrenula se i upitno pogledala u njega. Bio je bleđ kada je slabašnim glasom izgovorio: „Tamo.”

Erika odavno nije bila u ovoj kući, ali ju je nekada dobro znala i znala je gde je kupatilo. Drhtala je od hladnoće, uprkos toploj odeći. Vrata kupatila su se polako zanjihala prema unutra i ona je ušla.

Nije znala šta da očekuje na osnovu Ejlertove kratke izjave, ali uopšte nije bila spremna na krv. Celo kupatilo je bilo popločano belim pločicama, tako da je krv u kadi i oko nje delovala još upečatljivije. Na trenutak je pomislila da taj kontrast izgleda lepo, pre nego što je shvatila da u kadi leži osoba.

Uprkos neprirodnoj beloj i plavoj boji tela, Erika ju je odmah prepoznala. Bila je to Aleksandra Vijkner – rođena Karlgren – čiji su roditelji bili vlasnici ove kuće. U detinjstvu su bile najbolje drugarice, ali činilo joj se kao da je to bilo u prethodnom životu. Žena koja je sada ležala u kadi izgledala joj je kao stranac.

Srećom, oči leša bile su zatvorene, ali usne su joj bile svetloplave. Oko trupa se formirao tanak sloj leda koji je potpuno prekrrio donju polovinu tela. Desna ruka, prošarana krvlju, mlitavo je visila preko ivice kade, a prsti su joj ležali u zgrušanoj lokvi krvi na podu. Na ivici kade bio je žilet. Druga ruka se videla samo iznad lakta, dok je ostatak bio sakriven ispod leda. Kolena su takođe virila iz zaleđene površine. Njena duga plava kosa bila je rasuta poput lepeze preko kraja kade, ali je izgledala krto i smrznuto.

Erika je dugo stajala i gledala u nju. Drhtala je i od hladnoće i od usamljenosti kojom je sablasni prizor odisao. Zatim je nečujno izašla.

Nakon toga sve se odvijalo kao u magli. Pozvala je dežurnog lekara na mobilni telefon i sa Ejlerom sačekala da stignu lekar i hitna pomoć. Prepoznala je znake šoka koji je doživela kada je dobila vest o roditeljima i natočila sebi veću čašicu konjaka čim je stigla kući. Možda joj lekar to ne bi prepisao, ali tako ruke prestaju da joj se tresu.

Pogled na Aleks vratio ju je u detinjstvo. Pre više od dvadeset pet godina bile su najbolje drugarice, ali iako je mnogo ljudi od tada prošlo kroz njen život, Aleks joj je i dalje bila draga. Tada su bile samo deca. Kada su odrasle, bile su stranci jedna drugoj. Pa ipak, Erika se teško mirila s mišlju da je Aleks sebi oduzela život, što je bila neizbežna interpretacija onoga što je videla. Nije mogla da zamisli mnogo življih i samouverenijih ljudi od Aleksandre kakvu je poznavala. Atraktivna, samouverena žena koja je zračila tako da su ljudi morali da se okrenu da je pogledaju. Prema onome što je Erika načula, život je bio naklonjen Aleks, baš kao što je Erika uvek mislila da će biti. Vodila je umetničku galeriju u Geteborgu, bila udata za čoveka koji je bio i uspešan i simpatičan, i živela u kući velikoj kao dvorac na jednom od ostrva koja su pripadala opštini Sere. Ali nešto je očigledno pošlo naopako.

Eriki je bilo potrebno nešto što će joj skrenuti pažnju, pa je ukućala broj telefona svoje sestre.

„Jesam li te probudila?”

„Šališ se? Adrijan me je probudio u tri ujutru, a kada je konačno zaspao u šest, Ema se probudila i tražila da se igra.”

„Zar ne može Lukas bar jednom da ustane?”

Sa druge strane čula se samo ledena tišina i Erika se ugrizla za jezik.

„Danas ima važan sastanak, pa mu je san bio potreban. Osim toga, trenutno prolazi kroz naporan period na poslu. Kompanija je u kritičnoj strateškoj fazi.”

Ana je govorila sve glasnije i Erika je u njenom glasu osetila prizvuk hysterije. Lukas je uvek imao spreman izgovor, a Ana je verovatno govorila njegovim rečima. Ako nije imao važan sastanak, onda je bio pod stresom zbog svih teških odluka koje je morao da donese ili su mu se živci kidali zbog pritiska koji je bio posledica toga što je, prema sopstvenim rečima, tako uspešan biznismen. Tako je sva odgovornost za decu pala na Anu. Pored živahne trogodišnjakinje i bebe stare četiri meseca, Ana je sa svojih trideset godina izgledala deset godina starije kad su se sestre videle na sahrani svojih roditelja.

„Dušo, ne diraj to”, povikala je Ana na engleskom.

„Ozbiljno, zar ne misliš da je vreme da počneš da pričaš švedski sa Emom?”

„Lukas misli da treba da pričamo engleski kod kuće. Kaže da ćemo se ipak vratiti u London pre nego što ona krene u školu.”

Eriki je zaista dosadilo da sluša „Lukas misli, Lukas kaže, Lukas smatra...” Ona je smatrala da joj je zet savršen primer prvoklasnog govnetara.

Ana ga je upoznala dok je radila kao bebisiterka u Londonu i odmah je bila očarana silnom pažnjom uspešnog berzanskog mešetara Lukasa Maksvela, koji je bio deset godina stariji od nje. Odustala je od svih svojih planova da upiše fakultet i posvetila se tome da postane savršena, idealna žena. Jedini problem je bio što je Lukas bio čovek koji nikada nije bio zadovoljan, a Ana, koja je od detinjstva uvek radila upravo ono što je želela, promenila se iz korena nakon udaje za njega. Dok nisu dobili decu, Erika se nadala da će njena

sestra doći sebi, ostaviti Lukasa i početi da živi svoj život. Ali kada se rodila Ema, a potom i Adrijan, morala je da se pomiri s tim da je njen zet, nažalost, zauvek tu.

„Predlažem da prestanemo da pričamo o Lukasu i njegovom mišljenju o vaspitanju dece. Šta ima novo kod tetkinih dušica?”

„Pa znaš, sve kao i obično... Ema je juče imala napad besa, a uspela je i da iseče gomilu bebine odeće pre nego što sam je uhvatila, a Adrijan već tri dana ili povraća ili bez prestanka vrišti.”

„Zvuči kao da vam je potrebna promena. Zašto ne dođeš ovde sa decom na nedelju dana? Zaista bi mi dobro došla tvoja pomoć da prođem kroz gomilu stvari. A uskoro ćemo morati da se pozabavimo i svim papirima.”

„E pa... Planirali smo da razgovaramo s tobom o tome.”

Kao i obično kada bi morala da se suoči s nečim neprijatnim, Anin glas je počeo приметно da podrhtava. Erika je odmah bila na oprezu. To *mi* zvučalo je zloslutno. Čim bi se Lukas nečega dohvatio, to je obično značilo da postoji nešto što će njemu doneti korist, na štetu svih drugih uključenih.

Sačekala je da Ana nastavi.

„Lukas i ja nameravamo da se vratimo u London čim on podigne švedsku filijalu na noge. Nismo baš planirali da se bavimo održavanjem kuće ovde. Ni ti ne treba da se smaraš s velikom seoskom kućom. Mislim, nemaš porodicu i sve to...”

Tišina je bila opipljiva.

„Šta hoćeš da kažeš?”

Erika je zavrtila pramen svoje kovrdžave kose oko kažiprsta; ovu naviku je imala od detinjstva i vraćala joj se kad god je bila nervozna.

„Pa... Lukas misli da bi trebalo da prodamo kuću. Bilo bi nam teško da je zadržimo i održavamo. Osim toga, želimo da kupimo kuću u Kensingtonu kad se vratimo i iako Lukas zarađuje mnogo novca, novac od prodaje bi napravio veliku razliku. Mislim, kuća na zapadnoj obali u toj oblasti koštala bi nekoliko miliona kruna. Nemci luduju za pogledom na okean i morskim vazduhom.”

Nastavila je da navodi argumente, ali Erika je pomislila da je dovoljno čula i tiho je spustila slušalicu usred rečenice. Ana je svakako uspjela da joj skrene pažnju, kao i obično.

Ani je oduvek bila više majka nego starija sestra. Odmalena ju je štitila i čuvala. Ana je bila prava mala divljakuša koja je sledila sopstvene nagone ne obazirući se na posledice. Erika nije mogla ni da nabroji koliko je puta bila prinuđena da izbavi Anu iz problematičnih situacija. Lukas je ugušio njenu spontanost i životnu radost. To, iznad svega, Erika nikada nije mogla da mu oprost.

Do jutra su događaji prethodnog dana izgledali kao ružan san. Erika je spavala dubokim snom bez snova, ali se i dalje osećala kao da je jedva spavala. Bila je toliko umorna da ju je celo telo bolelo. Creva su joj glasno krčala, ali nakon što je brzo zavirila u frižider, shvatila je da će morati da ode do „Evas marta” da bi imala šta da pojede.

Grad je bio pust, a na trgu Ingrid Bergman nije bilo ni traga od trgovine koja je cvetala tokom letnjih meseci. Vidljivost je bila dobra, nije bilo ni magle ni izmaglice i pogled se pružao sve do obale ostrva Valen, koje je izgledalo kao silueta na horizontu. Ovo ostrvo je, zajedno sa ostrvom Krokholmen, ostavljalo samo uzani prolaz ka spoljašnjem arhipelagu. U knjizi piše ostrva Vole, ali ono je kod Geteborga, a kod Fjælbake je Volen.

Nikoga nije sreća dok nije prešla pola ulice Galerbaken, koja je vodila uzbrdo. Bio je to susret koji bi radije izbegla, pa je instinktivno pogledom tražila gde bi mogla da skrene.

„Dobro jutro”, cvrkutala je Elna Person, ne skrivajući razdraganošću. „Pa nije li to naša mala autorka u šetnji po jutarnjem suncu.”

Erika se u sebi naježila.

„Da, upravo sam krenula do samoposluge da nešto kupim.”

„Jadnice, mora da si potpuno izbezumljena posle užasa koji si doživela.”

Elin podvaljak zadrhtao je od uzbuđenja, a Erika je pomislila da izgleda kao neki debeli vrabac. Telo joj je od glave do pete bilo pokriveno vunanim kaputom zelenih nijansi, zbog čega je ličila na

veliku bezobličnu masu. Rukama je čvrsto stezala torbu. Na glavi je nosila nesrazmerno mali šešir. Materijal je izgledao kao filc, a bio je i neodređene boje, poput zelenkaste mahovine. Oči su joj bile male i duboko usađene u zaštitni sloj masti. Pogled joj je bio fiksiran na Eriku. Očigledno je čekala odgovor.

„Da, pa nije bilo baš prijatno.”

Elna je saosećajno klimnula glavom. „Da, slučajno sam naletela na gospođu Rozengren, pa mi je ispričala da je prošla i videla tebe i kola hitne pomoći ispred kuće Karlgrenovih, i odmah smo znale da se nešto strašno dogodilo. Kasnije popodne, kada sam pozvala dr Jakobsona, čula sam za tragičan događaj. Rekao mi je u poverenju, naravno. Doktori polažu zakletvu o poverljivosti podataka, i to je nešto što se mora poštovati.”

Znalački je klimnula glavom da pokaže kako poštuje zakletvu dr Jakobsona.

„Tako mlada i sve to. Naravno, pitanje je šta bi mogao da bude razlog. Meni je uvek delovala prilično premoreno. Poznajem njenu majku Birgit godinama, i ta žena je uvek bila napeta, a svi znaju da je to nasledno. Pored toga, uobrazila se, mislim Birgit, kada je Karl-Erik dobio onaj važan menadžerski posao u Geteborgu. Fjlbaka više nije bila dovoljno dobra za nju. Ne, za nju je bio veliki grad. Ali da ti kažem, novac nikoga nije usrećio. Da su toj devojci dozvolili da odraste ovde umesto da preseku sve mostove i presele se u veliki grad, stvari se ne bi ovako završile. Mislim da su čak poslali jednu devojkicu u neku školu u Švajcarskoj, a znaš šta se radi na takvim mestima. O da, nešto tako može da ostavi doživotan trag u nečijoj duši. Pre nego što su se odselili, bila je najsrećnija i najživlja devojčica koja se može zamisliti. Zar se niste družile kad ste bile male? Pa po mom mišljenju...”

Elna je nastavila svoj monolog, a Erika, koja nije videla kraja svom jadu, grozničavo je počela da traži način da se izvuče iz razgovora koji je poprimao sve neprijatniji ton. Kada je Elna zastala da udahne, Erika je uočila priliku.

„Bilo je zaista lepo razgovarati s vama, ali nažalost, moram da idem. Imam mnogo toga da uradim. Sigurna sam da ćete razumeti.”

Namestila je svoj najpatetičniji izraz lica, nadajući se da će tako privoleti Elnu da prestane.

„Ali naravno, draga moja. Nisam razmišljala. Sve ovo mora da ti je stvarno teško palo, tako brzo nakon porodične tragedije. Molim te, oprosti nepromišljenoj starici.”

U tom trenutku Elna je bila ganuta, gotovo do suza, pa je Erika samo ljubazno klimnula glavom i požurila da se pozdravi. Sa uzdahom olakšanja nastavila je da korača prema „Evas martu”, nadajući se da će izbeći ostale ljubopitljive dame.

Ali nije bila te sreće. Većina uzbuđenih stanovnika Fjelbake nemilosrdno ju je rešetala pitanjima i nije se usuđivala da odahne sve dok joj se na vidiku nije ukazala sopstvena kuća. Ali jedan komentar koji je čula urezao joj se u sećanje. Aleksini roditelji stigli su u Fjelbaku kasno prethodne večeri i sada su bili kod njene tetke.

Erika je spustila kese s hranom na kuhinjski sto i počela da odlaze namirnice. Uprkos svim dobrim namerama, u kesama nisu bili artikli koje je planirala da kupi pre nego što je ušla u prodavnicu. Ali ako ne kupi slatkiše kada je ovako očajan dan, kada će? Kao na znak, stomak je počeo da joj zavija. Teatralno je ubacila u tanjir dvanaest poena u obliku dve rolnice sa cimetom.¹ Pojela ih je uz šoljicu kafe.

Sedeti i gledati u poznati pogled ispred prozora bilo je divno, ali još se nije navikla na tišinu u kući. I ranije je, naravno, ostajala sama kod kuće, ali to nije bilo isto. Tada je postojalo prisustvo, svest da u svakom trenutku neko može da prođe kroz vrata. Sada je izgledalo kao da je kuća ostala bez duše.

Tatina lula ležala je pored prozora i čekala da je napuni duvanom. U kuhinji se i dalje osećao miris, ali Eriki se činilo da je svakim danom sve slabiji.

Oduvek je volela miris lule. Kada je bila mala, često je sedela u očevom krilu i zatvarala oči, naslanjajući mu se na grudi. Dim iz lule uvlačio mu se u svu odeću i taj miris je predstavljao sigurnost u svetu njenog detinjstva.

¹Dijeta u kojoj se koriste poeni koji označavaju kalorijsku vrednost namirnica (Prim. prev.)

Erikin odnos s majkom bio je mnogo komplikovaniji. Nije mogla da se seti nijedne situacije u detinjstvu u kojoj je majka pokazala nežnost; ni zagrljaj, ni milovanje, ni reč utehe. Elsi Falk je bila čvrsta i nepopustljiva žena koja je svoj dom održavala u besprekornom redu, ali nikada sebi nije dozvolila da bude srećna ni zbog čega u životu. Bila je duboko religiozna i kao i mnogi stanovnici primorskih mesta u Bohuslenu, odrasla je u gradu koji je i dalje bio pod uticajem pastora Sataua. Još dok je bila dete učili su je da će život biti beskrajna patnja; nagrada će stići u sledećem životu. Erika se često pitala šta je njen otac, sa svojom dobrom naravi i duhovitošću, video u Elsi, a jednom je prilikom kad je bila tinejdžerka u trenutku besa i izgovorila to pitanje. Nije se naljutio. Samo je seo i prebacio joj ruku oko ramena. Tada joj je rekao da ne bude prestroga prema majci. Postoje ljudi kojima je teže da pokažu svoja osećanja, objasnio je dok ju je milovao po obrazima koji su još bili rumeni od besa. Tada je odbila da ga sasluša, i dalje uverena da on samo pokušava da prikrije ono što je Eriki bilo tako očigledno: majka je nikada nije volela, i to je nešto sa čime će morati da živi.

Erika je impulsivno odlučila da poseti Aleksandrine roditelje. Gubitak roditelja bio je težak, ali to je ipak bio deo prirodnog poretka stvari. Gubitak deteta mora da je užasan. Osim toga, ona i Aleksandra su nekada bile bliske koliko samo najbolje drugarice mogu biti. Naravno, to je bilo pre skoro dvadeset pet godina, ali mnoge najlepše uspomene iz detinjstva bile su blisko povezane sa Aleks i njenom porodicom.

Kuća je izgledala napušteno. Aleksandrini tetka i teča po majci živeli su u ulici Talgatan, na pola puta između centra Fjellbake i kampa Selvik. Sve kuće bile su postavljene visoko na padini, a travnjaci su im se strmo spuštali prema putu na strani koja je bila okrenuta vodi. Glavna vrata bila su u zadnjem delu kuće i Erika je bez oklevanja pozvonila na vrata. Zvuk je odjeknuo, a zatim zamro. Iznutra se nije čuo ni pisak i upravo je nameravala da se okrene i ode, kad su se vrata polako otvorila.

„Da?”

„Zdravo, ja sam Erika Falk. Ja sam ona koja...”

Ostatak rečenice je ostavila da visi u vazduhu. Osećala se glupo što se tako zvanično predstavila. Aleksina tetka Ula Person je veoma dobro znala ko je ona. Erikina majka i Ula su dugi niz godina bile aktivne u crkvenoj grupi i Ula bi ponekad došla nedeljom na kafu.

Pomerila se u stranu i pustila Eriku unutra. U celoj kući nije gorelo nijedno svetlo. Naravno, veče nije trebalo da padne još nekoliko sati, ali popodnevni sumrak počeo je da se spušta i senke su postajale sve duže. Iz sobe u dnu hodnika čuli su se prigušeni jecaji. Erika je izula cipele i skinula kaput. Primetila je kako se kreće tiho i oprezno jer raspoloženje u kući ništa drugo nije dozvoljavalo. Ula je otišla u kuhinju i pustila Eriku da sama pronađe put. Kada je ušla u dnevnu sobu, plač je utihnuo. Na trosedu ispred ogromnog prozora sa divnim pogledom sedeli su Birgit i Karl-Erik Karlgren, očajnički se držeći jedno za drugo. Oboje su imali mokre tragove na licima i Erika je osećala da je zašla u vrlo privatan prostor. Možda ne bi trebalo da se meša. Ali sada je bilo prekasno da o tome brine.

Oprezno je sela na sofu naspram njih i sklopila ruke u krilu. Niko još nije progovorio ni reč otkako je ušla u sobu.

„Kako je izgledala?”

U početku Erika nije razumela šta je Birgit pita. Glas joj je bio tih i piskav, poput dečjeg. Erika nije znala šta da odgovori.

„Usamljeno”, konačno joj je izletelo i odmah je zažalila. „Nisam mislila...”, utihnula je, a neizgovorene reči je upila tišina.

„Nije se ubila!”

Birgit je odjednom zvučala snažno i odlučno. Karl-Erik je stisnuo svoju ženu za ruku i klimnuo kako bi izrazio slaganje. Verovatno su primetili Erikin skeptičan izraz lica jer je Birgit ponovila: „Nije se ubila! Poznajem je bolje od ikoga i znam da nikada ne bi bila u stanju da sebi oduzme život. Ne bi imala hrabrosti da to uradi! Moraš to da shvatiš. I ti si je poznavala!”

Sa svakim slogom sve više se uspravljala i Erika je videla iskru u njenim očima. Birgit je grčevito otvarala i zatvarala ruke, iznova

i iznova, i gledala Eriku pravo u oči sve dok jedna od njih nije bila primorana da skrene pogled. Erika je bila ta koja je prva popustila. Skrenula je pogled i pogledala unaokolo. Sve, samo da ne gleda u tugu Aleksandrine majke.

Soba je bila prijatna, ali s previše ukrasa za Erikin ukus. Zaveses su bile vešto okačene u ogromnim volanima u skladu sa jastucima na sofi sašivenim od iste cvetne tkanine. Sve dostupne površine bile su prekrivene minijaturama. Ručno rezbarene drvene posude ukrašene isprepletanim trakama delile su prostor s porcelanskim psićima večno vlažnih očiju. Sobu je spasavao panoramski prozor s predivnim pogledom. Erika je poželela da može da zamrzne trenutak i nastavi da gleda kroz prozor umesto da se uvlači u tugu ovih ljudi. Pa ipak, ponovo je pogledala u Karlgrenove.

„Birgit, stvarno nisam sigurna. Aleksandra i ja smo se družile pre dvadeset pet godina. Zaista ništa ne znam o njoj. Ponekad jednostavno ne poznajete nekoga onoliko dobro koliko mislite...”

Čak je i Erika osetila koliko to jedno zvuči. Njene reči kao da su se odbijale od zidova. Sada se oglasio Karl-Erik. Izvukao se iz Birgitinog grčevitog stiska i nagnuo napred kao da želi da se uveri da Eriki neće promaći nijedna reč od onoga što je nameravao da kaže.

„Znam da zvuči kao da poričemo ono što se dogodilo i možda trenutno ne delujemo baš povezano. Ali čak i da je Aleks iz nekog razloga sebi oduzela život, ona to nikada, i ponavljam, nikada, ne bi uradila na ovaj način! Verovatno se sećaš da se uvek histerično plašila krvi. Ako bi zadobila i najmanju posekotinu, postajala je apsolutno nekontrolisana sve dok joj neko ne stavi zavoj. Ponekad bi se čak onesvestila kad vidi krv. Zato sam sasvim siguran da bi izabrala neki drugi metod, na primer, tablete za spavanje. Nema nikakve šanse da je Aleks uspela da uzme žilet i iseče prvo jednu, a zatim i drugu ruku. A onda, kao što moja žena kaže: Aleks je bila krhka. Ona nije bila odvažna. Potrebna je unutrašnja snaga da neko odluči da sebi oduzme život. Nije imala tu snagu.”

Zvučao je ubedljivo. Iako je Erika i dalje bila uverena da slušadu dvoje očajnih ljudi, nije mogla da ne oseti tračak sumnje. Kada

je razmislila, bilo je nečega što joj se činilo nenormalnim kada je juče ujutru ušla u to kupatilo. Ne zato što bi ikada pomislila da je normalno otkriti mrtvo telo, ali bilo je nečeg u samoj prostoriji što se nije sasvim uklapalo. Neko prisustvo, senka. To je bilo najbliže opisu. I dalje je verovala da je nešto navelo Aleksandru Vijkner na samoubistvo, ali nije mogla da porekne da ju je pogodilo nešto u vezi s Karlgrenovim tvrdoglavim insistiranjem.

Odjednom joj je palo na pamet koliko odrasla Aleks liči na svoju majku. Birgit Karlgren je bila sitna i vitka, sa istom svetloplavom kosom kakvu je imala i njena ćerka, samo što je za razliku od Aleks, koja je imala dugu bujnu kosu, ona imala šik paž frizuru. Birgit je bila odevena u crno i uprkos svojoj tuzi, izgledalo je da je svesna svog zapanjujućeg izgleda zahvaljujući kontrastu svetla i tame. Sitni pokreti odavali su njenu sujetu. Rukom je pažljivo popravljala frizuru, kragna joj je bila ispeglana do savršenstva. Erika se prisetila da je Birgitina garderoba bila kao prava meka za osmogodišnjakinje koje su volele da se presvlače, a njena torbica za nakit bila je nešto najbliže raju što su tada mogle da zamisle.

Pored Birgit, njen muž je izgledao obično. Daleko od toga da je bio neprivlačan, samo je jednostavno bio neupadljiv. Karl-Erik Karlgren je imao dugačko, usko lice, prošarano finim borama. Kosa mu se povukla visoko uz skalp. I on je bio odeven u crno, ali za razliku od njegove žene, ova boja ga je činila još sivljim. Erika je osetila da je vreme da ode. Pitala se šta je zapravo htela da postigne ovom posetom.

Ustala je, a za njom i Karlgrenovi. Birgit je brzo pogledala svog muža, kao da ga podstiče da nešto kaže. Očigledno je to bilo nešto o čemu su razgovarali pre nego što je Erika stigla.

„Želeli bismo da ti napišeš članak o Aleks koji će biti objavljen u *Bohusleningenu*. O njenom životu, snovima i smrti. Nešto što bi ovekovečilo njen život. Birgit i meni bi to mnogo značilo.”

„Zar ne biste radije objavili nešto u *Geteborg-postenu*? Mislim, ipak je živela u Geteborgu. Kao i vi, kad smo već kod toga.”

„Fjelbaka je uvek bila i uvek će biti naš dom. A tako je osećala i Aleks. Možeš početi tako što ćeš popričati s njenim mužem

Henrikom. Razgovarali smo s njim i rado će pomoći. Naravno, pokrili bismo sve troškove.”

Očigledno su smatrali da su time zaključili razgovor. Iako nije prihvatila zadatak, kada su se vrata za njom zatvorila, Erika se za-tekla ispred, na stepenicama, stojeći sa brojem telefona i adresom Henrika Vijknera u ruci. Iako zaista nije imala želju da preuzme na sebe ovaj zadatak, najiskrenije, u njenom autorskom mozgu začela se ideja. Erika je odbacila tu misao i osećala se kao loša osoba što je to uopšte pomislila, ali misao je bila uporna i odbijala je da ode. Ideja za novu sopstvenu knjigu, za kojom je dugo tragala, bila je tu pred njom. Prikaz puta jedne žene ka svojoj sudbini. Objasnjenje onoga što je mladu, lepu i očigledno privilegovanu ženu navelo da povredi sebe. Ona, naravno, ne bi spominjala Aleksino ime, ali bi to bila priča zasnovana na onome što bude uspela da iskopa o putu kojim je krenula ka smrti. Erika je do tog trenutka objavila četiri knjige, ali sve su bile biografije o drugim istaknutim ženskim autorima. Još nije skupila hrabrost da stvara sopstvene priče, ali je znala da u njoj postoje knjige koje samo čekaju da ih stavi na papir. Ovo bi moglo da joj pruži potreban podsticaj, inspiraciju koju je čekala. Činjenica da je nekada poznavala Aleks samo bi joj išla naruku.

Kao ljudsko biće zgražavala se na tu pomisao, ali je kao pisac likovala.

Četkica je razvlačila široke crvene trake po platnu. Slikao je od zore i prvi put posle nekoliko sati sada je koraknuo unazad da pogleda šta je stvorio. Za neuvežbano oko to su bile samo velike mrlje crvene, narandžaste i žute boje, nepravilno raspoređene po velikom platnu. Za njega su to bili poniženje i predaja, ponovo stvoreni u bojama strasti.

Uvek je slikao istim bojama. Prošlost je vrištala i rugala mu se s platna, a sada se sa grozničavim uzbuđenjem vratio slikarstvu.

Posle još sat vremena shvatio je da je zaslužio prvo jutarnje pivo. Uzeo je najbližu limenku, ne obazirući se na činjenicu da je u nekom trenutku prethodne noći u nju tresnuo pepeo cigarete. Pahuljice